

centres were recommended to be started before so recommending ;

(c) the nature of such survey undertaken and statistics collected ;

(d) whether they would consider the feasibility of starting a N. E. S. centre in Hiriyur Taluk ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) None.

(b) No.

(c) Does not arise in view of reply to (b) above.

(d) Yes.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, (d) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೌದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮುಂದೆ ಮಾಡುವ N.E.S. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಡುವ ವಿಷಯ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

Factory for concentration of Mangane Ore in Chiknayakanhalli.

Q.—306. Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is not a fact that the Committee for the mineral development has proposed to instal a factory for concentration of manganese ores either at Chiknayakanahalli or near about a suitable place ;

(b) the action they propose to take in this matter ?

A.—Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Industries).—

(a) Yes.

(b) The recommendations of the Committee are under the consideration of Government.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—'ಬಿ' ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 'The recommendations of the Committee are under the consideration of Government' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟುಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಒಂದು ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದಕ್ಕೆ ಜರೂರಾತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಷಯ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಕುಂಸಿ ಬಳಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯ ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಎರಡನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ವನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಅದಿರು ರಫ್ತಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗಣಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಲೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ರಫ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು Concentration Plant ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವೆಚ್ಚದ ಬಹು ಉಳಿತಾಯವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಕುಂಸಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಒಂದು ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕಿ, ಅದರ ಅನುಕೂಲತೆ ಮತ್ತು ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಎಂಟರ್ ಪ್ರೈಸ್‌ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮುಂದೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಈಗ ಶ್ರೀ ರಾಮದಾಸ್ ಎಂಬವರು ಅಮೃತೂರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಹಾಕಲು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಒಂದು ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ 150 ಟನ್ ಪ್ರೋಸೆಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. 50 ಟನ್ ಪ್ರೋಸೆಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—ಇದರಲ್ಲಿ ನಣ್ಣು ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನಾದರೂ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಈಗ ಕುಂಸಿ ಬಳಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿರುವುದೇ ನಣ್ಣು ಪ್ಲಾಂಟ್. ಅದಕ್ಕೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಚ್. ಲಿಂಗದೇವರು.—Low grade ore ಸಾವಿರಾರು ಟನ್ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಚಿಕ್ಕನಾಯ್ಕನ ಹಳ್ಳಿ ಗಣಿ ಮಾಲೀಕರಲ್ಲ ಸೇರಿ Co-operative basis ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಹಾಯ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Sri D. DEVARAJ URS.—Sir, is it a fact that this concentration plant is required to work a low grade ore?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The purpose of a beneficiation plant is to upgrade ore.

Sri D. DEVARAJ URS.—To work the low grade ore or to upgrade the ore?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Yes, it is necessary to upgrade the ore.

Sri D. DEVARAJ URS.—What do you mean by that? Does it mean that the licence-holders are taking away only the high grade ores leaving the low grade ores?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—As things stand, it is left to the miner to exploit any ore he pleases. There is nothing to prevent him from exploiting only the high grade and leave the low grade ore.

Sri D. DEVARAJ URS.—What does it mean? Is there nothing to prevent him from working only the high grade ore?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The exploitation of low grade ore will not be economical. It would be too much to expect the miner to exploit the low grade ore, which is not paying, while it is easy for him to work the high grade ore and make profits.

Sri D. DEVARAJ URS.—Should not the Government make it incumbent on the part of mine-owners. . . .

Mr. SPEAKER.—I am sorry you are going too far from the question. This is a question pertaining to the installation of a manganese processing plant. You cannot connect everything with that.

Sri D. DEVARAJ URS.—Why should Government be necessitated to put up this concentration plant if only

the mine-owners were to work the high grade ore leaving the low grade ores is my point.

Mr. SPEAKER.—This question relates to the putting up of a concentration plant at Chiknaikanahalli or round about. Not to other things.

Sri D. DEVARAJ URS.—This is necessitated because low grade ores have been left out. Should not something be done by Government to see that these low grade ore also are worked by the licence holders?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I submit, Sir, that Government is aware of the fact and are anxious to take such action as may be necessary to see that the exploitation of low grade ore is also economical.

12-30 P.M.

Sri D. DEVARAJ URS.—Should there not be a condition while issuing permission?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Unless facilities are also afforded, it is difficult to expect exploitation of low grade ore along with high grade ore since it is not economical. That is why Sri B. Hutche Gowda has thrown out a suggestion and it is a welcome suggestion.

Bhadra Reservoir Project (Welfare Measures for Labourers).

Q.—41. Sri B. MADHAVACHAR (Bhadravati).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total number of labourers working in the Bhadra Reservoir Project;

(b) the welfare measures taken by the Department to assure healthy conditions of living for these men?

A.—Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Industries).—

(a) About 36,000.

(b) The following welfare measures have been taken :—

(1) Formation of labour colonies.